

СИЛАБУС

з дисципліни «Історико-архітектурні центри світу»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 Туризм

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Лапченко Анастасія Сергіївна к.і.н., асистент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

(<http://new.khntusg.com.ua/staff/lapchenko-anastasija-sergiivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «історія Української державності», «всесвітня спадщина ЮНЕСКО», «географія туризму», «соціальна філософія», «політологія», «соціологія».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Сільський зелений туризм», «Міжнародний туризм», «Рекреаційні комплекси України та світу, курортна справа», «Інновінг в туризмі», «Краєзнавчо-туристична діяльність», «Україна в Європі і світі».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Лекційний курс присвячений вивченню світової архітектури, містобудування та образотворчого мистецтва від стародавніх часів до сучасності. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити закономірності розвитку усього культурного пласту людства: від формоутворення до причино-наслідкових зв'язків між суспільством та природою, між соціумом та пересічною людиною, епохами і її виразом у окремих культурах. Історія архітектури в широкому розумінні дає можливість відчувати її соціальну роль як чинника матеріальної і духовної організації життєдіяльності суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- понятійний і термінологічний апарат дисципліни;
- специфіку архітектури, як виду мистецтва і феномена культури;
- особливості архітектурних стилів;
- основні типи архітектурних споруд, прийоми формоутворення і конструкції в архітектурі;
- ознаки і конструктивні особливості різних архітектурних стилів як історичних, так і сучасних;
- найбільш значущі пам'ятки архітектури в історії світової культури і видатних майстрів;
- історико-архітектурні центри світу;

вміти:

- аналізувати архітектурні пам'ятники як твори мистецтва, виявляти їх художні та естетичні особливості;
- інтерпретувати архітектурні пам'ятники як феномени культури, виявляючи їх соціокультурний зміст;
- визначати і аргументувати стилістичну приналежність пам'ятки архітектури;

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою дисципліни є здобуття знань з історії світового та вітчизняного містобудування, архітектури та образотворчого мистецтва, опанування методиками їх аналізу.

Відповідно до мети **завданнями** курсу є:

Ознайомити студентів з основними архітектурними термінами і поняттями, способами формоутворення і художніми стилями.

Познайомити студентів з основними етапами розвитку архітектури.

Надати документальний і візуальний матеріал, щодо найвизначніших пам'яток архітектури та мистецтва в різних суспільно-історичних умовах.

Дослідити еволюцію архітектури в контексті історичної динаміки світової культури.

Сформувати уявлення про архітектуру як мистецтво, що є основою синтезу образотворчих мистецтв.

Предметом вивчення дисципліни є історико-архітектурні центри світу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей**, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

1. **Інструментальні:** здатність опрацювати інформацію у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах; здатність використовувати інформацію для професійної діяльності.

2. **Міжособистісні:** здатність до колективних дій, до організації взаємодії в колективі; здатність до професійного спілкування, здатність забезпечувати гармонійні та конструктивні взаємовідносини при виконанні професійних завдань для досягнення цілей професійної діяльності.

3. **Системні:** здатність працювати самостійно і автономно; здатність до формування культури мислення, її сприйняття; здатність до навчання; здатність формувати нові ідеї (креативність); здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності; вміння реалізовувати проект.

фахових:

1. **Дослідно-аналітична:** здатність визначати джерела та проводити пошук, накопичення і аналіз географічної інформації стосовно елементів туристичного потенціалу території.

2. **Технологічна:** здатність визначати адекватний потребам ринку перелік туристичних напрямків (дестинацій) і географію подорожей; здатність розробляти різні види турів з урахуванням потреб цільових груп споживачів туристичних послуг.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України: використовувати набуті теоретичні знання і практичні навички з метою використання методологічного апарату навчальної дисципліни для вирішення теоретичних і прикладних задач, що постають перед фахівцями туристичної галузі; використовувати набуті професійні знання і практичні навички під час аналізу державних і регіональних програм, заходів щодо організації туристичної діяльності, надання рекомендацій щодо удосконалення планування туристичних регіонів з урахуванням сучасних потреб національних виробників та головних тенденцій розвитку світової туристичної галузі; у процесі визначення туристичного потенціалу регіону з метою його подальшого використання у туристичній діяльності та розробки стратегій розвитку туристичного напрямку

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Архітектура, як феномен культур і предмет гуманітарного знання»

Лекції:

Тема 1. Архітектура, як феномен культури і вид мистецтва.

Тема 2. Взаємозв'язок теорії і історії архітектури.

Змістовий модуль 2. «Мистецтво, архітектура та містобудування первісного суспільства, ранніх цивілізацій, античного світу та середньовічної Європи та Азії»

Лекції:

Тема 3. Мистецтво, архітектура та містобудування первісного суспільства та ранніх цивілізацій.

Тема 4. Мистецтво, архітектура та містобудування Стародавньої Греції.

Тема 5. Мистецтво, архітектура та містобудування Стародавнього Риму

Тема 6. Мистецтво, архітектура та містобудування раннього Середньовіччя в Європі

Тема 7. Мистецтво, архітектура та містобудування Європи в XII – XIV ст.

Тема 8. Мистецтво, архітектура та містобудування арабського світу, Індії та Китаю

Тема 9. Мистецтво, архітектура та містобудування на території сучасної України X – XV ст.

Семінарські заняття:

Тема 1. Мистецтво, архітектура та містобудування первісного суспільства та ранніх цивілізацій.

Тема 2. Мистецтво, архітектура та містобудування Стародавньої Греції.

Тема 3. Мистецтво, архітектура та містобудування Стародавнього Риму

Тема 4. Мистецтво, архітектура та містобудування раннього Середньовіччя в Європі

Тема 5. Мистецтво, архітектура та містобудування Європи в XII – XIV ст.

Тема 6. Мистецтво, архітектура та містобудування арабського світу, Індії та Китаю

Тема 7. Мистецтво, архітектура та містобудування на території сучасної України X – XV ст.

Змістовий модуль 3. «Мистецтво, архітектура та містобудування Європи епохи Відродження та XVII ст. »

Лекції:

Тема 10. Мистецтво, архітектура та містобудування Італії епохи Відродження.

Тема 11. Мистецтво, архітектура та містобудування інших держав Західної.

Тема 12. Західноєвропейське містобудування та архітектура XVII ст.

Тема 13. Західноєвропейське мистецтво XVII ст.

Тема 14. Мистецтво, архітектура та містобудування періоду XV – XVII ст. на території сучасної України.

Семінарські заняття:

Тема 8. Мистецтво, архітектура та містобудування Італії епохи Відродження.

Тема 9. Мистецтво, архітектура та містобудування інших держав Західної.

Тема 10. Західноєвропейське містобудування та архітектура XVII ст.

Тема 11. Західноєвропейське мистецтво XVII ст.

Тема 12. Мистецтво, архітектура та містобудування періоду XV – XVII ст. на території сучасної України.

Змістовий модуль 4. «Історія містобудування, архітектури та мистецтва XVIII - XXI століття».

Лекції:

Тема 15. Західноєвропейське містобудування, архітектура і мистецтво XVIII ст.

Тема 16. Російське та українське містобудування, архітектура та мистецтво XVIII ст.

Тема 17. Індустріалізація як каталізатор розвитку містобудування в Західній Європі та Америці.

Тема 18. Містобудування Німеччини, Австрії, Франції, Америки XIX ст.- поч. XX ст. Реконструкція Парижу, Лондона, Відня.

Тема 19. Стиль «Модерн». Функціональний напрямок в архітектурі Західної Європи та Америки.

Тема 20. Містобудування і архітектура Західної Європи та Америки після Першої світової війни.

Тема 21. Містобудування XX ст. - міста-супутники.

Тема 22. Українська та російська архітектура й містобудування в контексті художньої культури першої половини XIX ст. – XX століть.

Тема 23. Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтної архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель.

Семінарські заняття:

Тема 13. Містобудування, архітектура і мистецтво XVIII ст.

Тема 14. Стиль «Модерн». Функціональний напрямок в архітектурі Західної Європи та Америки.

Тема 15. Містобудування XX ст. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **екзамен** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Архітектурні стилі: <https://arzamas.academy/mag/446-arch>